

75-річчя ГАЛАТЕНКО НАТАЛІЇ АНДРІЇВНИ

21 серпня 2023 р. виповнилося 75 років з дня народження провідному спеціалісту в області полімерів медичного призначення доктору біологічних наук, професору, завідувачу відділу полімерів медичного призначення Галатенко Наталії Андріївни.

Н.А. Галатенко народилася 21 серпня 1948 р. у м. Іваново (Росія). Вищу освіту здобула в 1974 р. на біологічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. З 1973 р. працює в Інституті хімії високомолекулярних сполук НАН України.

У 1984 р. Н.А. Галатенко захистила кандидатську дисертацію за темою: “Гігієнічна оцінка полімерних матеріалів медичного призначення”. У 1997 р. Н.А. Галатенко захистила докторську дисертацію за темою: “Вплив біологічно активних поліуретанових імплантатів на процеси репаративної регенерації і диференціації”.

У 2011 р. Н.А. Галатенко було присвоєно звання професора зі спеціальності «хімія високомолекулярних сполук».

З 1992 р. Н.А. Галатенко працювала на посаді завідувача лабораторії токсикології полімерів, а з 1995 р. очолює відділ полімерів медичного призначення в Інституті хімії високомолекулярних сполук НАН України. Під її керівництвом у відділі захищено 6 кандидатських і 1 докторська дисертації.

У 1997–1999 рр. Н.А. Галатенко виконувала обов'язки заступника голови і голови Комісії з медичного матеріалознавства і токсикології виробів медичного призначення у Комітеті з нової

медичної техніки МОЗ України. У 1996–2000 рр. була членом Експертної Ради з медико-біологічних проблем ДКНТ Міністерства освіти і науки України. У 1996–2000 рр. – член комісії з атестації установ і організацій при Комітеті з питань гігієнічного регламентування МОЗ України. У 1996–2002 рр. – член Експертної Ради «Фундаментальні основи перспективних технологій» Міністерства освіти і науки України. З 2000 до 2014 р. була членом ради Державної служби лікарських засобів і виробів медичного призначення МОЗ України.

Н.А. Галатенко нагороджена медаллю в пам'ять 1500-річчя Києва, почесними знаками «Винахідник СРСР» і «Винахідник України».

Вагомий внесок Наталією Андріївною зроблено у вирішення проблем, пов'язаних зі створенням біологічно-активних полімерів і оцінкою їх біосумісності. Н. А. Галатенко був розроблений і впроваджений експрес метод культури тканин, який дав змогу встановити ступінь гістотоксичності полімерних матеріалів. Метод був впроваджений у практику в СРСР і ЧСР. Зараз метод культури тканин акредитований відповідно до вимог EN ISO 10993-5 і використовується для оцінки біосумісності полімерів і виробів медичного призначення.

У 1987 р. Н.А. Галатенко були розроблені і впроваджені «Руководящие методические указания по токсиколого-гигиеническим исследованиям полимерных материалов и изделий на их основе медицинского назначения». Під редакцією Н.А. Галатенко в 1998 р. опубліковані «Методичні вказівки для токсиколого-гігієнічних досліджень полімерних матеріалів і виробів медичного призначення на їх основі». У 2009 р. Н.А. Галатенко були розроблені та впроваджені Методичні вказівки «Токсиколого-гігієнічні та доклінічні дослідження полімерних матеріалів і виробів на їх основі медичного призначення».

Крім токсикологічної оцінки полімерних матеріалів науковий і практичний інтерес Н. А. Галатенко спрямований також на розробку, медико-біологічну оцінку та впровадження у медичну практику біологічно активних полімерних матеріалів. Н. А. Галатенко були розроблені і впроваджені в медичну практику спільно з Тернопільським медичним інститутом полімерний препарат «Адгенол» для закриття виразки дефектів шлунково-кишкового тракту, а також спільно з кафедрою щелепно-лицьової хірургії Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця полімерні композиції для лікування флегмон і остеомієліту, полімерна плівка «Біопласт» для пластики дефектів передньої черевної стінки (спільно з кафедрою хірургії Київського медичного університету імені О. О. Богомольця), протипухлинний препарат «Левкін» з імуномодельючими властивостями для лікування патологій м'якої та кісткової тканини (спільно з відділенням кісткової патології Інституту онкології МОЗ України).

У співпраці з кафедрою щелепно-лицьової хірургії Київського національного медичного університету імені О. О. Богомольця проведено роботи зі створення та впровадження в медичну практику накісткових пластин для остеосинтезу, з КМАПО імені П.Л. Шупіка «Клею медичного» на основі ізоціанатного форполімеру та фолієвої кислоти для склеювання й усунення дефектів м'яких тканин, з ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.Л. Філатова НАМН України» (м. Одеса) імплантатів при проведенні органозберігаючих операцій хірургічних втручань при відновлювальних операціях на орбіті та навколоорбітальній ділянці в офтальмології.

Н. А. Галатенко є провідним спеціалістом зі створення та токсиколого-гігієнічної оцінки полімерів медичного призначення та виробів на їх основі. Вагомий внесок Н. А. Галатенко зробила в наукове обґрунтування клітинних взаємодій з біологічно-активними полімерами. Нею запропоновано новий шлях регулювання біодеструкції поліуретанів за допомогою активації макрофагальних елементів і новий механізм впливу на процеси реверсії пухлинної тканини шляхом підвищення ступеня диференціювання трансформованих клітинних елементів.

Галатенко Н.А. разом зі співробітниками відділу полімерів медичного призначення розроблені теоретичні принципи створення гідрофільних полімерних систем для спрямованого транспорту лікарських речовин в організм; запропонований синтез і хімічна модифікація уретанвмісних полімерів біологічно активними сполуками та вивчене їх значення як полімерів медичного призначення; розроблені наукові підходи створення гідрофільних і гідрофобних полімерних матриць на основі поліуретанів, полі-N-вінілпіролідону і гідрогелів як ендогенних та екзогенних носіїв

лікарських препаратів; запропоновані методологічні підходи створення нового покоління гідрофільних полімерних носіїв лікарських препаратів на основі поліуретанів, які містять у своєму складі гідрофільні сегменти природного та синтетичного походження (вуглеводвмісні макромономери, кополімери N-вінілпіролідону), поліуретан-епоксидні композиції з остеотропною дією; встановлені механізми впливу біологічноактивних керамік у складі поліуретанових носіїв на процеси остеосинтезу кісткової тканини при імплантації експериментальним тваринам; розроблені принципи створення нових полімерних лікарських форм протизапальних нестероїдних лікарських препаратів на основі біодеградабельних лактозовмісних сегментованих поліуретанових еластомерів, блоккополіуретанів, які містять фрагменти кополімеру N-вінілпіролідону з вініловим спиртом та ін.

У науковому доробку Н.А. Галатенко 5 монографій, понад 50 патентів та авторських свідоцтв, понад 300 публікацій у фахових періодичних виданнях, значна частина з яких індексуються у різних наукометричних базах.

Зустрічаючи своє 75-ти річчя, Наталія Андріївна продовжує активну наукову роботу.

Вітаючи з ювілеєм, співробітники, колеги, учні та друзі зичать їй міцного здоров'я, щастя й добробуту, успіхів у роботі, життєвих сонячних днів і довголіття, а також натхнення у плідній праці на благо науки.